

avagy mit jelent Presser Gábornak a rock and roll?

1986/1. - Az erdőszeleli öles fa lombjain áttörő napfény hat fiatal fiú beatfrizurás üstökét világítja meg. A színes inget-nadrágot viselő, kissé esetlennek tetsző figurák az Omega-Read Star tagjai, a Trombitás Frédi és a Rettenetes emberek című lemezük borítóján: Kóbor János, Presser Gábor, Mihály Tamás, Benkő László, Molnár György, Laux József. Quali-ton, LPX 17 390. F. ár: 60 Ft. 1968-at írtunk akkor. A borító hátoldalán többek között ezt írták erről az időszakról: „Zajlik az élet, forog velünk a föld, rohanunk, megállunk, figyelünk, kavarognak a gondolatok, ritmusok, vágyak – aztán letisztulnak és megszületnek a számok.” Az életük később úgy zajlott tovább, hogy Presser és Laux 1971-ben elkezdte másként csinálni. Úgy, ahogy az LGT. Később Laux még tovább rohant. Presser pedig azóta is itthon komponál (néha külföldi turnén is), zenél és szervez. Szinte ellenfél nélkül. Vagy legalábbis azt hihetnénk.

- Ha zenészekkel beszélgetve szóba kerülsz, azt mondják: könnyű a Pressernek. Könnyű a Pressernek?

- Persze, nekem könnyű, mert én már megtettem azt, amitől könnyű. Ugyanakkor az én számból a panasz ízetlen, hiszen mindenkinek azt kívánhatom, hogy csak annyi szerencséje legyen, mint nekem. Jó pillanatban mondták, hogy gyere ide, írd egy nótát. De ha még egy szer születnék, akkor nem lennék rockzenész. Megmaradnék komoly zenésznek, vagy ahogy mi mondjuk, szomorú zenésznek. 18 éves diákfejjel elmenekültem onnan, úgy éreztem, hogy az a világ, ott, nem tisztességes. Aztán, ahogy beleszőpöntem ebbe... Hát erről jobb nem is beszélni.

- Amikor tizenkilenc évesen elindultál ezen a pályán, nyilván nem az volt az első gondolatod, hogy ezreket, tízezreket befolyásoló „értelmiségi” lesz belőled.

- Sokszor szívesen lennék kétkezi munkás. Gondoltam is arra, hogy egy évre el fogok tűnni valahova. Elmegyek egy erdőbe, hogy kiverjek a fejből mindent. De nem hiszem, hogy ez a megoldás. Nagyon meg lehet szédülni attól a lehetőségtől, amikor szemben állsz öt-tíz vagy ötvenezer emberrel... Aztán komoly anyagi feltételeket kell megteremtünk.

Mi hatalmas hátránnyal indulunk. Ha veszek egy hangszert, arra luxusvámot fizetek. Ha egy iparos vesz valamit, akkor vám- és adókedvezményt kap. Az elektronikával minden megdrágult. Az üzlet „közelebb jött”. A popzene minden egyes ágával, a diszkóval, az őszinte, kőkemény rockkal, mi a zenénkkal, mind pénzt akarunk keresni, mert ezzel tudunk. Mással nem. A legnagyobb hazugság, ha valaki letagadja, hogy ebben üzlet van.

- Ha már pénzről esett szó. Hogy állt össze a FAO-segélykoncert?

- Mire ez az interjú megjelenik, célegyenesben leszünk. Egyébként néha úgy éreztem, hogy abbahagyom az egészet. Félelmetes, hogy az intézmények, a szervezetek, a szakma legnagyobb részét továbbra sem az foglalkoztatja, hogy százmillió ember éhezik és negyvenmillió gyermek az éhhalál küszöbén van, hanem az, hogy kinek a neve van előbbre írva, hogy kit kell megemlíteni külön, és így tovább. Ez már több mint undorító. És az meg végképp kiborított, hogy megkérdezte valaki: milyen kitüntetést akarok ezért kapni? Komolyan mondom, úgy fölizgattam magam emiatt, hogy majdnem tettelegességre került sor.

- Ez provokatív kérdés volt?

- Nem. Halálosan komolyan mondta valaki. Egyszerűen hihetetlen, hogy milyenek tudunk lenni.

- Hogy álltok az idej turnéra való felkészüléssel?

- Hát, próbálnánk, ha nem adnék interjút - mondja nevetve. - A jövő hét közepén már itt lesz a Laux és csatlakozik Frenreisz is. Akkor már hatosban fogunk próbálni.

- Lesz-e új lemezetek?
- 1985-ben három LGT-produkciót csináltunk, és az Az albumm folytatásaként a mostani turné felvételeivel, meg régebbi - angol, amerikai - felvételekkel ki fogjuk adni Az albumm H-t! Talán tavasszal jelenik meg. Elég régi zenekar vagyunk ahhoz, hogy egy ilyen összefoglaló képet adjunk magunkról.
- Gondolkoztok tematikus lemezen is?
- Igen, csak azt nem mesélem el.
- Nemrég jelent meg az LGT-ről szóló könyv. Önéletrajzot általában idősebb korban szoktak írni. Az LGT már ebben a korban van ?
- Egy zenekarnál tizenöt év már meglehetősen hosszú idő. Több, mint amennyi ideig egy rockzenekarnak illik együtt maradni.
- Hány éve is játszatok ebben a felállásban ?
- Kilencedik éve. Tizenöt évvel ezelőtt Barta, Frenreisz és köztem először jött szóba ez a zenekar.
- Hogyan fogtok ünnepelni?
- Az utolsó előadást, az úgynevezett műsortemetést egyébként is illik valahogy megünnepelni. Sajnos, sok rossz is történt, amit nem lehet ünnepelni. Mindenféle ünneplést elront az, hogy a Bartát megölték. Bár ő hagyott el minket '74-ben.
- Társként, emberként is nagy veszteség volt?
- Hát persze. Az igazi veszteség ilyenkor az ember, mert a zenészt pótoltuk. Az már véletlen, hogy James emberileg nemcsak pótolta, hanem sokkal közelebb került hozzánk, mint Barta. Emberileg igazán az okozott törést nálunk, hogy Laux Józsi elment. Aztán, mikor néhány éve a MIDEM-en játszottunk, eljött ő is. A buli után bejött az öltözőbe és elkezdett veszekedni, mindenkit kiosztott, hogy mit, hogyan kellett volna csinálni, ugyanúgy, mintha a banda tagja lett volna még mindig. Tudod, vannak dolgok, amiket nem lehet csak úgy elmagyarázni.
- A szakma és a popzene rajongói nem kis meglepetéssel értesültek a készülő Presser-Révész lemezről. Hogy találtatok egymásra Révész Sándorral?
- A Piramisból jó barátom volt Köves Pinyó, meg Závodi, de az az igazság, hogy én eddig vele még soha nem találkoztam. Mindig nagyon nagyra becsültem, mert szerintem Magyarországon ő az egyetlen természetes rocksztár, aki nem kínlódik, hogy csináljon magából valakit, hanem odaáll, és az, aki. Egy jó évvel ezelőtt felhívtak a Hanglemezgyárból, hogy mit szólnék az ötlethez. Kértem egy kis gondolkodási időt,... aztán nem szóltam. Egyszer csak szólt a telefon és a Révész volt. Megbeszéltünk egy találkozót a MOM melletti téren. Leültünk a fűbe és beszélgettünk. Borzasztóan érdekes, izgalmas emberrel találkoztam akkor. Igazi egyéniséggel.
- És nem könnyű emberrel...
- Nem, de hát egyikünk sem az. Különben is, munkakapcsolatokban ez a megtisztelő cím az enyém szokott lenni. Ő elbújva él, valahol a világ végén, egy malomban. Aztán jött megint, beszélgettünk órákon át, és nem határoztunk el semmit. Végül már nem kellett „bejelentkeznie”, csak jött. Majd egy alkalommal leültünk a hangszerekhez. Először is meglepődtem, hogy milyen jó zeneszerző. Az Alex teljesen autodidakta, önképzőköri ember, ezért nagyon furcsa dolgokat művel a hangszeren, de valami egészen sajátos, szép zenei világa van. Akkor kezdtem vele az Electromantic II-n dolgozni, de aztán arra gondoltam, hogy olyan lemezt kell csinálni, amin Alex a főszereplő. A Hanglemezgyár ezt elfogadta, és azután már a stúdióban folytattuk a munkát gőzerővel. El is készültünk a lemezzel.
- Folytatása is lesz a kooperációnak?
- Azt hiszem, hogy lesz.

- Még egy kérdésem van: mit jelent számodra a rock and roll?
- A rock and roll magyar értelemben, vagy amerikai értelemben?
- Mindkétféleképpen.
- Nagyon jó kérdés. Nézd, nekem ezzel függ össze minden. A nappalom, az éjszakám. A szótól félek egy kicsit, mert nálunk a rock and rollt majdnem kifejezetten az ...
- Elvis Presley-féle.. .
- Igen, az úgynevezett hagyományos rock and rollra értik és azt hiszem, hogy már késő is lenne elmagyarázni, hogy ez mást jelent. Tulajdonképpen ettől kaptam az életemben a legtöbbet és ennek adtam eddig az életemet. Persze nem biztos, hogy ezeknek a nagy szavaknak sok értelme lesz... Tudod, van egy bizonyos beat-, pop- vagy rock zenei közélet Magyarországon, ami jó, hogy van, és jobb lenne, ha tetszene.
- Azt hittem, azt mondod, hogy jobb lenne, ha nem lenne. Az előbb mondtad, hogy néha jó lenne kivonulni ebből...
- Igen, de ez nem jelenti azt, hogy meg kellene szüntetni. Nekem lenne szükségem arra, hogy egy évre eldugjam magam valahová. Persze nemhogy egy évet, egy hónapot se bírnék ki. Na, mondjuk, egy vagy két hónapot kibírnék. De hát ez egy vicc.

Így hát a magyar rockzene nehéz embere, alias Pici, nem száll ki, nem vonul vissza. Csak vágykép marad az erdei elrejtés. Presser Gábor sokkal erősebben kötődik Yamahájához, semmint, hogy könnyen el lehetne csábítani a billentyűktől. Mert előbb-utóbb letisztulnak a vágyak és megszületnek a számok. Így legyen. **Zétényi Zoltán**